

RABINDRANATH TAGORE

UHRILAULUJA

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ KIRJA

UHRILAUJJA

RABINDRANATH TAGORE

UHRILAULUJA

SUOMENTANUT

EINO LEINO

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ KIRJA
HELSINKI

TAMPEREEN KIRJAPAINO-OSAKEYHTIÖN
KIRJAPAINO TAMPEREELLA 1917

Näköispainos vuodelta 2012

ISBN 978-952-215-228-2

Valmistaja:

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

www.ntamo.net

Rabindranath Tagoren runoudesta.

I.

Englantilaiseen painokseen on kirjailija William Butler Yeats kirjoittanut seuraavan esipuheen:

Muutamia päiviä sitten sanoin eräälle huomattavassa asemassa olevalle lääketieteen tohtorille Bengalista, Indiasta: „En osaa saksaa, mutta jos käännös jostakin Saksan runoilijan teoksesta tekisi minuun vaikutuksen, menisin British Museumin kirjastoon hakemaan englanninkielisistä kirjoista joitakin tietoja hänen elämästään ja hänen elämänyymmärryksensä kehityksestä. Mutta vaikka nämä suorasanaiskäännökset Rabindranath Tagoren runoista ovat panneet vereni kiertämään kiivaammin

kuin vuosiin on tapahtunut, en voi saada mitään tietoja hänen elämästään enkä siitä ajatusten työskentelystä, joka on tehnyt ne mahdollisiksi, ellei joku Indian tuntija minulle niistä kerro.” Saamani vaikutelmat tuntuivat hänestä luonnollisilta, sillä hän sanoi: „Luen Rabindranath Tagorea joka päivä; rivinen hänen runoudestaan saa unhottamaan kaikki maailman huolet.” Sanoin tähän: „Jos joku englantilainen, joka asui Lontoossa Rikhard II:sen aikana, olisi saanut nähdä käännöksiä Petrarcan tahi Danten teoksista, niin ei hänellä olisi ollut käytettävänään mitään kirjallisuutta, josta hakea vastausta kysymyksiinsä, vaan olisi hän kääntynyt jonkun firenzeläisen tai lombardialaisen kauppiaan puoleen kuten minä Teidän puoleenne. Sillä, mikäli minä voin sanoa, niin rikasta yksinkertaisuudessaan on tämä runous, että uusi renessanssi on lähtenyt Teidän maastanne, ja siitä voin saada tietoja ainoastaan suusanallisesti.” Hän vastasi: „Meillä on muitakin runoili-

joita, mutta ei ainoatakaan hänen vertaistaan. Europassa ei ainoakaan sen runoilijoista tunnu olevan niin kuuluisa kuin hän on meidän keskuudessamme. Hän on yhtä etevä säveltäjä kuin runoilija, ja hänen laulujansa lauletaan Indian länsi-osista aina Birmaan saakka, missä ikinä bengalin kieltä puhutaan. Hän tuli kuuluisaksi jo yhdeksäntoista vanhana, jolloin hän kirjoitti ensimmäisen kertomuksensa; näytelmiä, jotka hän kirjoitti tultuaan hiukan vanhemmaksi, esitetään vieläkin Kalkuttassa. Minä ihailen hänen elämänsä täydellisyyttä; kun hän oli vielä hyvin nuori, kirjoitti hän paljon luonnosta, istuen kaikki päivät puutarhaan; viidennestäkolmatta vuodestaan tai niiltä paikoin noin viidenteenneljättä saakka, jolloin häntä kohtasi suuri suru, kirjoitti hän ihaninta lemменrunoutta mitä ikinä on kielellämme tunnettu.” — Ja kertojani sanoi tässä syvän liikutuksen valtaamana: „Sanoilla en voi koskaan tulkita, mitä seitsentoistavuotiaana sain hänen

lemmenunoistaan. Tämän jälkeen hänen taiteensa syveni, muuttuen aiheeltaan uskonnolliseksi, filosofiseksi; hänen hymneisään kuvastuvat kaikki ihmiskunnan toivomukset. Hän on ensimmäinen meidän pyhimyksistämme, joka ei ole kieltänyt elämää, vaan on itse lähtenyt Elämän ytimestä, ja siksi me häntä rakastamme.” Mahdollista on, että olen muistissani muuttanut hänen sanojansa, mutta en hänen ajatuksiansa. „Joku aika sitten”, jatkoi kertojani, „piti hänen toimittaa jumalanpalvelus eräässä kirkoistamme — me Brahma Samaj’n palvelijat olemme ottaneet kielessämme käytäntöön sanan ’kirkko’ —; vaikka se on Kalkuttan suurin, niin kansanjoukko ei siihen kuitenkaan mahtunut, vaan täytti akkunat ja läheiset kadutkin, pysähdyttäen liikenteen.”

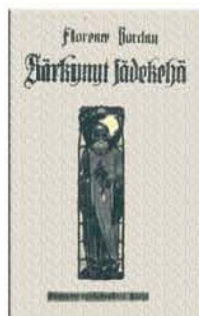
Olen puhutellut muitakin Indiasta tulleita, ja se kunnioitus, jolla he puhuvat tästä miehestä, tuntuu oudolta meidän oloissamme, jossa sekä suuret että pienet ilmiöt

peittyvät saman yleisen pilanteon ja halventamishalun alle. Kun rakensimme kirkkojamme, muistimmeko samallaisella kunnioituksella suuria miehiämme? „Joka aamu kello 3 — tiedän, koska olen itse nähnyt —” sanoi eräs kertojistani, — „hän istuu liikkumattomana, vaipuneena mietiskelyyn, eikä herää kahteen tuntiin Jumalan luontoa, tutkivista unelmistaan. Hänen isänsä Maha Rishi saattoi joskus istua tällä tavalla koko nousevan päivänkin; matkustaessaan kerran eräällä joella hän vaipui mietiskelyihin maiseman kauneuden johdosta, ja soutajat saivat odottaa kahdeksan tuntia, ennenkuin päästiin matkaa jatkaamaan.” Hän kertoi sitten minulle Tagoren perheestä, kuinka sen kehdoista on neljän sukupolven aikana tullut vain kuuluisia miehiä. „Nyt elävistä”, jatkoi hän, „on mainittava Gogonendranath ja Abanindranath Tagore, jotka ovat taiteilijoita; ja Dwijendranath, Rabindranathin veli, joka on suuri filosofi. Oravat laskeutuvat

puiden oksilta hänen olkapäilleen, ja linnut istahtavat hänen kädelleen.” Huomaan näiden miesten ajatuksissa tunteen siitä, että on näkyväistä kauneutta; on kuin he kannattaisivat Nietzschen oppia, ettei saa uskoa siveelliseen tai älylliseen kauneuteen, ellei se ennemmin tai myöhemmin lyö lei-
maansa fyysillisiin esineisiin. Vastasin: „Itämailla osaatte pitää yllä kuuluisain perheitten mainetta. Eräänä päivänä osoitti minulle muutaman museon johtaja pientä mustaa miestä, joka parhaillaan järjesteli museon kiinalaista kirjatuotekokoelmaa, ja sanoi: „Hän on Mikadon erikoistuntija tällä alalla, jo neljästoista polvi samasta perheestä tällä paikalla!” Hän vastasi: „Pojasta saakka on Rabindranathilla ollut ympäristössään kirjallisuutta ja musiikkia.” Muistin runojen sisällyksen yltäkylläisyyden ja yksinkertaisuuden, ja kysyin: „Harjoitetaanko teidän maassanne paljon kansanvalistus-kirjoittelua ja arvostelutyötä? Meillä, erittäinkin minun maassani, on niin

4: 50

5: 50

4: 50

2: 75

Kustannusosakeyhtiö Kirja

Hinta 3: 50

näköispainos ntamo 2012

9 789522 152282 >

www.ntamo.net